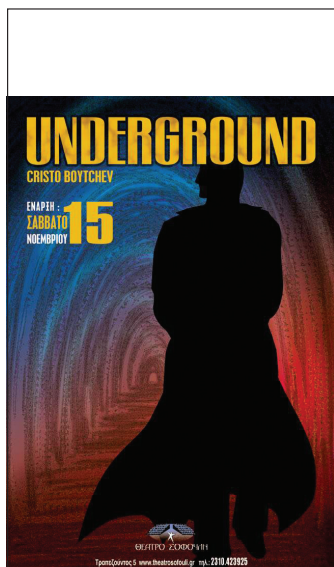

Αναδρομή στην Ελλάδα του 1970-80 μέσα από φωτογραφίες

Αγώνες πάλης

Χρόνης Μπότσογλου

Η ζωγραφική στον κινηματογράφο

ΕΝΘΕΣΗ ΑΠΟ ΧΑΡΤΙΝΟ
ΣΑΛΟΝΙ ΑΠΟ
ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ ΓΙΑ ΤΟΝ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ

Εύγλωττες εικόνες από την Ελλάδα του 1970-1980, που ανακαλούν μνήμες μίας από τις σημαντικότερες δεκαετίες στη σύγχρονη ιστορία της χώρας μας, παρουσιάζει **ως τις 6 Δεκεμβρίου**, στη Φωτοθήκη της ΛΕΦΚΙΘ (Βενιζέλου 3), ο αρχιτέκτων **Δημήτρης Καραδήμος**.

Το υλικό αυτής της έκθεσης, με τίτλο **«Τετράδια από την Ελλάδα του 1970-1980»**, χωρίζεται σε δύο υπο-ενότητες. Η πρώτη αναφέρεται στην περίοδο της δικτατορίας (1970-1974) και η δεύτερη στο χρονικό διάστημα της μεταπολίτευσης (1974-1980).

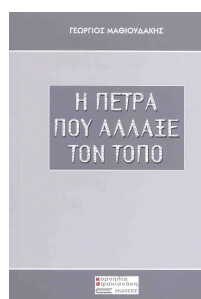
Αρκετές φωτογραφίες της πρώτης περιόδου είχαν εκτεθεί στο Γαλλικό Ινστιτούτο της Θεσσαλονίκης από τις 8 ως τις 18 Ιανουαρίου του 1974, μαζί με άλλες, του Σωτήρη Αθανασιάδη, κάτω από τον ουδέτερο τίτλο «περιστατικά και σπουδές». «Σήμερα, 30 χρόνια μετά το Πολυτεχνείο, αξιολογώντας πλέον τα γεγονότα νη-φάλα, ως ελάχιστη υποχρέωση, παρουσιάζω για πρώτη φορά ολοκληρωμένο το έργο της δεκαετίας του '70, μιας περιόδου της σύγχρονης ιστορίας μας, που τη χαρακτηρίζουν σημαντικά γεγονότα. Κατάρτιση της δημοκρατίας και των θεσμών της, περιορισμός της ελευθερίας έκφρασης και του συνδικαλιζέ-σθαι, φυλακίσεις και εξορίες των πολιτικών αντιπάλων, κατάργηση της ελευ-θεροτυπίας και επιβολή λογοκρισίας για τη χειραγώγηση της κοινής γνώσης. Σιγή νεκροταφείου!», υπογραμμίζει ο κ.Καραδήμος.

Με τα μάτια του φοιτητή αρχιτεκτονικής τότε και επηρεασμένος από τα ιδεο-λογικά ρεύματα της εποχής, ο συνάδελφος μάζευε φύλλο-φύλλο τις εικόνες του, αυτές που τον ευαισθητοποιούσαν. Στην έκθεση του 1974, 50 ημέρες μετά τα γεγονότα του Πολυτεχνείου, υπήρξε επικοινωνία με τη νεολαία μέσα από τις εικόνες, βέβαια σε συνθήκες καθημερινής παρακολούθησης του χώρου από δύο τύπους με ρεπούμπλικα και καμπαρίνα.

Κάποια στιγμή έρχεται η μεταπολίτευση και ο κόσμος αισθάνεται ανακούφι-ση, αρχίζουν να αναπτύσσονται οι πολιτικές δυνάμεις, ο λαός ζητά το κάψι-μο των φακέλων της Χούντας και την τιμωρία των πρωταίτιων του πραξικο-πήματος. Συλλαλητήρια για το κυπριακό, για την αποχουντοποίηση στον στρα-τό, τα πανεπιστήμια, τα συνδικάτα, παντού.

Οι στόχοι του Πολυτεχνείου όμως, δεν ικανοποιούνται και ο λαός συνεχίζει να παλεύει φωνάζοντας: «Το πολυτεχνείο ζει». Η ιστορία έγραψε τις σελίδες της, ο λαός βγαίνει στους δρόμους, σε πορείες κουβαλώντας τα πανό του, γράφει συνθήματα στους τοίχους και η αντίδραση της αντίθετης άποψης εκδηλώνεται τις περισσότερες φορές με σύγκρουση. Όλη αυτή η συγκυρία της μεταπολί-τευσης, με την έντονη πολιτικοποίηση, είναι η πηγή για τη δεύτερη ενότητα της έκθεσης, αυτή που τροφοδότησε τον κ.Καραδήμο με πλούσιο υλικό ■

Η πέτρα που άλλαξε τον τόπο

Τη Χαλκιδική τη διασχίζει μια ζώνη διαδοχικών εμφα-νίσεων λευκόλιθου που αρχίζει λίγο πριν τα όριά της, κοντά στο Τριάδι, συνεχίζει σε Βασιλικά - Βάβδο - Ακο-νοράχη - Γερακινή - Ορμύλια και μέσα σ' αυτή τη ζώνη, με εύρος τεσσάρων (4) χιλιομέτρων και μήκος περίπου ογδόντα (80), τα τελευταία 100 χρόνια δραστηριοποι-ήθηκαν δεκάδες επιχειρήσεις για την εκμετάλλευση των λευκόλιθων. Η ζώνη αυτή έπαιξε το ρόλο του ELDORADO της Βόρειας Ελλάδας και σήμερα είναι ορατά τα ίχνη που άφησε η «μεταλλείτιδα» πάνω στο κορμί του τόπου αυτού. Μαζί όμως με το πολυπόθητο για τότε συνά-λαγμα προσέφερε και δουλειά στους ντόπιους και απέτρεψε τον ξενιτεμό τους, ιδιαίτερα στις ορεινές περιοχές που δεν ευνοούνταν από τον τουρισμό.

Στο βιβλίο αυτό γίνεται μία προσπάθεια, από κάποιον που έζησε από κοντά τους ανθρώπους αυτούς που μόχθησαν σκληρά όλα αυτά, στην κυριολεξία πέτρινα χρόνια, να περιγραφεί η ζωή τους, οι συνθήκες και τα επιτεύγματά τους. Ειδικά σ' αυτόν το χώρο οι γυναίκες έπαιξαν αποφασιστικό ρόλο στην αξιοποίη-ση του λευκόλιθου και ένα μεγάλο μέρος του επαίνου ανήκει σ' αυτές, που από τα δώδεκα χρόνια τους «τσουκάνιζαν» το μέταλλευμα με τα παιδικά τους χέρια.

Όταν οι συνομηλικές τους στα αστικά κέντρα κεντούσαν τα προκιά τους, αυ-τές με βελονάκι το «τσουκάνι» και καμβά το μπαζομετάλλευμα, εκτεθειμένες σ' όλες τις καιρικές συνθήκες, αλλά και τις ανατολίτικες προκαταλήψεις, κε-ντούσαν δυσανάλογα τη ζωή τους.

Μα και για τους άνδρες έχει κανείς πολλά να πει. Μόνο καλά, μιας και με την εργατικότητά τους δεν μπορεί να τους χρεώσει κανείς, ούτε ένα κλείσιμο ή απο-τυχία καμιάς από τις τόσες επιχειρήσεις που πέρασαν απ' αυτόν τον τόπο.

Γίνεται ακόμη μια ιστορική αναδρομή των κοιτασμάτων και των επιχειρήσε-ων, με όσα στοιχεία ήταν δυνατόν να συγκεντρωθούν.

Κοντολογίς το βιβλίο αποβλέπει στο να μείνει γραμμένο «κάτι» για τον τόσο ιδρώτα που χύθηκε επί εκατό χρόνια, στους χώρους αυτούς ■